

Sivistyksen osavuosisikatsaus 1-6/2025

		TA 2025	TOT 1-6/2025	TOT-%
TO4101	Sivistyslautakunta			
	TOIMINTAKULUT	- 12 092	- 4 302	36 %
	TOIMINTAKATE	- 12 092	- 4 302	36 %
TO4201	Sivistystoimen hallinto			
	TOIMINTATUOTOT		393 705	
	TOIMINTAKULUT	- 203 591	- 290 871	143 %
	TOIMINTAKATE	- 203 591	102 835	-51 %
TO4301	Varhaiskasvatus			
	TOIMINTATUOTOT	79 000	49 203	62 %
	TOIMINTAKULUT	- 2 792 843	- 1 325 281	47 %
	TOIMINTAKATE	- 2 713 843	- 1 276 078	47 %
TO4401	Perusopetus ja lukiokoulutus			
	TOIMINTATUOTOT	197 800	128 112	65 %
	TOIMINTAKULUT	- 7 272 626	- 3 464 144	48 %
	TOIMINTAKATE	- 7 074 826	- 3 336 032	47 %
TO4501	Opistot			
	TOIMINTAKULUT	- 240 000	- 109 526	46 %
	TOIMINTAKATE	- 240 000	- 109 526	46 %
TO4601	Kulttuuri-, vapaa-aika- ja lii			
	TOIMINTATUOTOT	86 000	75 294	88 %
	TOIMINTAKULUT	- 681 467	- 360 089	53 %
	TOIMINTAKATE	- 595 467	- 284 795	48 %
TO4701	Kirjastopalvelut			
	TOIMINTATUOTOT	11 100	4 371	39 %
	TOIMINTAKULUT	- 310 600	- 154 996	50 %
	TOIMINTAKATE	- 299 500	- 150 625	50 %
TO4901	Ruokapalvelut			
	TOIMINTATUOTOT		1 840	
	TOIMINTAKULUT	- 875 367	- 439 595	50 %
	TOIMINTAKATE	- 875 367	- 437 754	50 %

TOIMIALA	Sivistystoimi
VASTUUHENKILÖ	Sivistysjohtaja Ville Paldanius
JAKSO	Osavuosisikatsaus 2025

TOIMIALAN KUVAUS
Sivistyspalvelujen toiminta-ajatuksena on edistää kuntalaisten hyvinvointia laadukkaita sivistyspalveluita tuottamalla. Sivistyspalvelut mahdollistavat kaikille parkanolaisille oppimisen, itsensä toteuttamisen ja kehittämisen sekä virikkeellisen elämän. Sivistyspalvelut luovat edellytyksiä, jotta jokainen ihminen voi elää aktiivista, luovaa ja merkityksellistä elämää. Toimialalla merkittäviä tilahaasteita: Koulukampus Kaarnassa käyttöaste on erittäin korkea, ja Kallion päiväkodin sulkeuduttua osa toiminnasta järjestetään entisellä Keskustan koululla. Varhaiskasvatuksen osallistumisaste pienten lasten osalta kasvanut. Pidempiaikaista ratkaisua tilahaasteisiin selvitetään.
MÄÄRÄRAHOJEN KÄYTÖN TOTEUTUMINEN
Valtion koulukodin ennakkoimattomat kulut tulevat ylittämään kulukohtaan varatun budjetin vuoden aikana sivistystoimen hallinnossa. IT-ohjelmisto- ja sovellusostot ovat kirjautuneet kerralla koko vuoden osalta sivistyksen hallinnon kustannuspaikalle.
TOIMINTAKERTOMUS
Tulevan lukuvuoden virkojen ja toimien täyttölupia on anottu, ja rekrytoinnit ovat käynnissä. Kaupunginvaltuuston asettama varhaiskasvatuksen ohjausryhmä on alkuvuoden aikana tuottanut raportin varhaiskasvatuksen tilaongelmien ratkaisemiseksi. Sivistyslautakunta on kokoontunut alkuvuodesta kolme kertaa. Lautakunnan kokouksissa on käsitelty kolme valtuustoaloitetta. Sivistyslautakunta esitti kaupunginhallitukselle erityisavustuksen hakemista maasto- ja gravelpyöräilyreitistön matkailuyhteyshanke Lauhanvuori-Hämeen kangas geoparkin yhteyksien parantamiseen. Kaupunginhallitus päätti hakea avustusta. Oppimisen tuen uudistukseen liittyen lautakunta esitti kaupunginhallitukselle täyttöluvan myöntämistä määräaikaan erityisluokanopettajan virkaan ajalle 1.8.2025–31.7.2026. Kaupunginhallitus myönsi täyttöluvan. Toimialan rekrytointeja on tehty jaksolla 3–6. Koulun henkilöstön rekrytoinnit ovat osin menneet kesäkuuhun saakka, koska irtisanoutumisilmoituksia on tullut aivan koulun viimeisillä viikoilla. Haastatteluja on pidetty lukuisia, ja auki olevat paikat pyritään täyttämään kelpoisilla tekijöillä. Perusopetuksen rehtorin rekrytointi on suoritettu ja tehtävään valittu aloittaa virassa 1.8.2025. Kaupungille myönnettiin 149 940 € maasto- ja gravelpyöräilyreitistön matkailuyhteyshanke Lauhanvuori-Hämeen kangas Geoparkin yhteyksien parantamiseen. Teknisen toimen kanssa on kokoonnuttu suunnittelemaan hankkeen toteuttamista yhteistoimin. Alkkianlammen saunan vuokrausehdot ja varausjärjestelmä ovat valmistuneet, ja sauna on vuokrauskäytössä kesällä.

TALOUS	TP 2024	TA 2025	TOT 1-6/2025	ENN 2025
Toimintatuotot	981 752	373 900	652 525	799 475
Myyntituotot	450 952	185 100	110 927	203 477
Maksutuotot	113 209	95 000	63 121	110 621
Tuet ja avustukset	364 623	67 000	460 796	454 296
Muut toimintatuotot	52 968	26 800	17 681	31 081
Valmistus omaan käyttöön		-		-
Toimintakulut	- 10 507 501	-12 388 586	-6 148 803	-12 346 036
Henkilöstökulut	- 7 851 589	-7 869 611	-3 891 009	-7 828 756
Palvelujen ostot	- 1 328 616	-1 260 695	-636 393	-1 266 740
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 650 094	-682 340	-330 922	-672 092
Avustukset	- 262 646	-256 700	-137 334	-265 684
Muut toimintakulut	- 414 556	-2 319 240	-1 153 144	-2 312 764
Toimintakate / nettomääräraha	- 9 525 749	- 12 014 686	-5 496 277	-11 546 561

TOIMINTAYKSIKKÖ	Sivistyksen hallinto
VASTUUHENKILÖ	Sivistysjohtaja Ville Paldanius
JAKSO	Osavuosikatsaus 2025

TOIMINTAYKSIKÖN TOIMINNAN KUVAUS
Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on johtaa, ohjata ja koordinoida koko toimialan toimintaa sekä vastuualueiden yhteistyötä palveluiden joustavan tuottamisen mahdollistamiseksi.
TOIMINTAKERTOMUS
Sivistyslautakunta valtuutti sivistysjohtajan toteuttamaan koulukampus Kaarnan av-laitteiden investoinnin ja latukoneen investointipäätöksen. Oppimisen tuen uudistukseen liittyviä koulutuksia ja infotilaisuuksia ollut alkuvuoden aikana useita. Tasopalkkajärjestelmään siirtymiseen liittyviä koulutuksia ja suunnittelutyötä on ollut paljon. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tilatarvetarkasteluun palkattu konsultti on aloittanut työnsä. Toisella neljänneksellä tuen uudistuksen valmistelu on jatkunut, kuten myös tasopalkkajärjestelmään liittyvä työ. Konsultin tekemä tilatarvetarkastelu esiteltiin valtuustolle 3.6.2025. Tarkastelun tuloksena esitetään, että varhaiskasvatukselle toteutetaan omat tilat varhaiskasvatusta ja esiopetusta varten. Perusopetuksen akuutti tilatarve hellittää lähivuosien aikana, mutta Kaarnan rakennuksen luonteen ja oppilasmäärän vuoksi rakennus ei sovellu varhaiskasvatuksen käyttöön. Latukoneen hankinnasta on tehty sivistysjohtajan hankintapäätös kesäkuussa, ja Kaarnan av-laitteiden asennukseen liittyvät työt ovat alkaneet. Työt valmistuvat koulun alkuun mennessä.

HENKILÖSTÖ
Sivistysjohtaja, toimistosihteeri.

TOIMINTAYKSIKÖN TAVOITTEET	
STRAT. TEEMA	2. Hyvinvoiva, motivoitunut ja osaava henkilöstö
TAVOITE	Henkilöstön osaamista vahvistavaan koulutukseen osallistuminen
Toteuma	Tekoälykoulutus, Monetran talouteen liittyvät koulutukset, maanpuolustuskurssi maaliskuussa. Koululiitu-koulutus toukokuussa.

TOIMINTAYKSIKKÖ	Varhaiskasvatus
VASTUUHENKILÖ	Päiväkodin johtaja Jaana Mansikkaviita, Kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja/palveluohjaaja Sarita Rajamäki
JAKSO	Osavuosisikatsaus 2025

TOIMINTAYKSIKÖN TOIMINNAN KUVAUS

Varhaiskasvatus

Lapsiperheille tarjotaan laadukasta varhaiskasvatusta turvallisessa ympäristössä. Varhaiskasvatuksen ensisijaisena tavoitteena on edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia. Varhaiskasvatusta tarjotaan joko perhepäivähoidossa tai päiväkodissa. Varhaiskasvatuksen toiminta perustuu valtakunnallisiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin sekä Parkanon varhaiskasvatussuunnitelmaan. Varhaiskasvatuksen toimintaa määrittää Varhaiskasvatustalaki 540/2018.

Esiopetus

Esiopetuksessa toiminta perustuu valtakunnallisiin esiopetussuunnitelman perusteisiin ja Parkanon esiopetussuunnitelmaan. Esiopetus on osa varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa. Esiopetuksen tavoitteena on lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisedellytysten vahvistaminen. Esiopetus on ensimmäinen vaihe lapsen opinpolkua ja sen tavoitteena on luoda lapselle tasavertaiset mahdollisuudet oppimiseen ja perusopetukseen aloittamiseen. Esiopetusta ja täydentävää varhaiskasvatusta annetaan esiopetusryhmissä.

Tulevalle vuodelle muutoksia aiheuttavat ja muut huomioitavat asiat:

- Esiopetusryhmien määrää tarkistetaan kausittain, esiopetuksen budjettiin varataan kuuden kasvattajan määräraha.
- Ulkoilmapainotteinen esiopetus jatkuu toimintakaudella 2025 - 2026
- Toimitilojen tulevaisuus on avoinna.
- Talousarviossa huomioidaan keväällä 2025 lisäryhmän tarve sekä yöhoidon lisääntynyt tarve.

TOIMINTAKERTOMUS

Varhaiskasvatuksessa on valmisteltu tasopalkkakärjestelmään siirtymistä, varhaiskasvatus on osallistunut valtakunnalliseen varhaiskasvatuksen opettajien palkkasimulointiin. 1.2.2025 on aloittanut kaksi perhepäivähoitajaa toistaiseksi voimassa olevissa työsuhteissa. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toistaiseksi voimassa olevan työsuhteen rekrytointi on aloitettu.

Valmistelemaa työtä tasopalkkakärjestelmään siirtymistä varten on jatkettu. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen koko henkilökunta on osallistunut Ikaalisissa järjestettyyn Pirkanmaan Varhaiskasvatus tapahtumaan.

Varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen on rekrytoitu toistaiseksi voimassa oleviin toimiin varhaiskasvatuksen lastenhoitaja sekä kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa. Lisäksi määrääkaikaisiin lastenhoitajan toimiin on saatu rekrytoitua koulutettua henkilökuntaa.

HENKILÖSTÖ	
- Päiväkodin hallinnollinen johtaja 1, konsultoiva varhaiskasvatuksen erityisopettaja/ perhepäivähoidon ohjaaja/ palveluohjaaja 1, 11 varhaiskasvatuksen opettajaa, 21 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa, 2 ryhmäavustaja, 1 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa hankkeesta, 7 perhepäivähoitajaa. Kaupunginhallitus perusti uuden perhepäivähoitajan toimen, joka on täytetty helmikuusta 2025 lähtien. perhepäivähoitajia on 8. Uudelle perhepäivähoitajan toimelle ei ole varattu määrärahaa sivistystoimen talousarviossa.	
TOIMINTAYKSIKÖN TAVOITTEET	
STRAT. TEEMA	1. Hyvinvoiva ja osallistuva parkanolainen
TAVOITE	Laadukkaiden varhaiskasvatustalveluiden tarjoaminen: 1-3-vuotiaiden pedagogiikka. Pienten alle kolmevuotiaiden lasten määrä varhaiskasvatuksessa on valtakunnallisesti lisääntynyt merkittävästi. Myös valtakunnallisen varhaiskasvatuksen kehittämisverkoston Loiston tavoitteeksi on otettu alle 3 -vuotiaiden laadukas pedagogiikka. Tavoite toteutetaan kouluttamalla henkilökuntaa monipuolisesti eri varhaiskasvatuksen osa-alueilla.
Toteuma	Kirjaston työntekijä käy lukemassa 1 - 3 vuotiaiden ryhmissä. Ryhmien välillä eri-ikäisten lasten leikkitreffejä.

STRAT. TEEMA	1. Hyvinvoiva ja osallistuva parkanolainen
TAVOITE	Esi- ja perusopetuksen tuen lakimuutoksen myötä päivitetään esiopetus- ja perusopetussuunnitelman yhteistyössä koulun kanssa.
Toteuma	Esiopetussuunnitelman päivitystyö on aloitettu. Asiaan on perehdytty opetushallituksen webinaarien pohjalta. Kaudella 3-6 esiopetussuunnitelman päivitystyötä on jatkettu, esiopetussuunnitelma kirjataan opetushallituksen Eperusteisiin. Opetussuunnitelmaan kuuluu lukuvuosisuunnitelman laadinta, lukuvuosisuunnitelman laadinta on käynnistetty.

STRAT. TEEMA	1. Hyvinvoiva ja osallistuva parkanolainen
TAVOITE	Luodaan ja vahvistetaan lukutaitotyön rakenteita. Vahvistetaan monilukutaito-osaamista sekä innostetaan lukemaan ja monipuolistetaan lukutaitoa.

	Esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen Lukeva suunnitelmia ja toimintaa päivitetään. Tehdään näkyväksi ryhmien Lukeva toimintaa ja osallistetaan perheitä Lukeva työhön.
Toteuma	Lukulumo on ollut ryhmien ja perheiden käytössä. Kirjaston työntekijä on vieraillut lapsiryhmissä, erityisesti pienten ryhmissä. Ryhmät ovat käyneet satutunneilla kirjastossa. Lapsille luetaan monipuolisesti erilaista kirjallisuutta.

TOIMINTAYKSIKKÖ	Perusopetus ja lukiokoulutus
VASTUUHENKILÖ	Johtava rehtori Jenni Annala
JAKSO	Osavuosisikatsaus 2025

TOIMINTAYKSIKÖN TOIMINNAN KUVAUS
Koulutuksen toimintayksikkö vastaa lakisääteisen perusopetuksen toteuttamisesta sekä tuottaa toisen asteen lukiokoulutusta. Perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä, opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja sekä antaa jatko-opintokelpoisuuden. Lukiokoulutuksen tavoite on tukea opiskelijoiden kasvua ja kehitystä tasapainoiksi ja sivistyneiksi yksilöiksi ja yhteiskunnan jäseniksi, antaa harrastusten, työelämän sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja sekä antaa valmiudet aloittaa korkeakoulututkintoon johtavat opinnot.
TOIMINTAKERTOMUS
Kaupunginhallitus myönsi täyttöluvan yhtenäiskoulun rehtorin toistaiseksi voimassa olevaan virkaan maaliskuussa. Virkaan valittu aloittaa 1.8.2025.

HENKILÖSTÖ
Johtava rehtori 1, rehtori 1, luokanopettaja 17, aineenopettaja 24 (joista lukion opettajia on 6 ja perusopetuksen ja lukion yhteisiä 6), erityisopettaja 4, erityisluokanopettaja 4, JOPO-opettaja 1, koulunkäynninohjaaja 15 (työaikaprosentti 64-100%), henkilökohtainen ohjaaja 5 (työaikaprosentti 64-100%), koulusihteeri 1 (100%), koulusihteeri 1 (60%), pedagoginen TVT-tukihenkilö 1 (yht. lukion kanssa), opinto-ohjaaja 1 (yht. lukion kanssa), palvelukoordinaattori 1, kasvatusohjaaja 1 (hanke), resurssiopettaja 2 (hanke).

TOIMINTAYKSIKÖN TAVOITTEET	
STRAT. TEEMA	1. Hyvinvoiva ja osallistuva parkanolainen
TAVOITE	Tuetaan liikkumista kerran päivässä olevalla pidemmällä välitunnilla ja siihen liittyen käynnistämällä perusopetuksessa välituntiliikuttaja -toiminta yhdessä liikuntapalveluiden kanssa. Toteutetaan hankkimalla myös tarvittavaa välineistöä.
Toteuma	Keväällä on käynnistetty välituntiliikunnan toiminnan suunnittelu yhdessä vapaa-aikatoimen kanssa lukuvuodelle 2025-2026.
STRAT. TEEMA	1. Hyvinvoiva ja osallistuva parkanolainen
TAVOITE	Lasten ja nuorten hyvinvointia tuetaan kehittämällä kodin ja koulun välistä yhteistyötä moniammatillisesti ja monikanavaisesti. Tavoitetta mitataan toimilla ja tilaisuuksilla, joita huoltajille tarjotaan kodin ja koulun välisen yhteistyön lisäämiseksi.

Toteuma	Alkuvuodesta huoltajille tarjottiin Voimavaroja vanhemmuuteen -ilta vapaa-aika- ja nuorisotoimen koordinoimana yhteistyössä koulun kanssa. Lukuvuoden 2024-2025 koulukysely huoltajille on toteutettu. Keväällä toteutettiin esiopetuksen ja koulun välinen nivelvaiheilta huoltajille.
STRAT. TEEMA	1. Hyvinvoiva ja osallistuva parkanolainen
TAVOITE	Esi- ja perusopetuksen tuen lakimuutoksen myötä päivitetään esiopetus- ja perusopetussuunnitelman yhteistyössä koulun kanssa.
Toteuma	Opetussuunnitelmatyö on käynnistynyt heti alkuvuodesta ja edennyt suunnitelman mukaisesti. Opetussuunnitelma valmistui kesäkuussa.
STRAT. TEEMA	2. Hyvinvoiva, motivoitunut ja osaava henkilöstö
TAVOITE	Jatketaan koulujen turvallisuuskulttuurin ja oppimisympäristöjen turvallisuuden kehittämistä vahvistamalla erityisesti henkilöstön turvallisuusosaamista. Tavoite toteutetaan koulutuksella sekä vahvistamalla henkilöstön osaamista ja valmiutta toimia ennaltaehkäisevästi. Parannetaan oppimistiloissa olevien toimintaohjeiden saavutettavuutta hätätilanteita varten. Vahvistetaan PuheeX-hankkeessa opiskelijoiden ja henkilöstön turvallisuusosaamista. Tavoitetta mitataan osaamisen lisääntymisellä hankkeeseen kuuluvan kyselyn kautta.
Toteuma	Alkuvuodesta järjestettiin kaikille kouluyhteisössä toimiville turvallisuuspäivä, jossa ajantasaistettiin monipuolisesti henkilöstön turvallisuusosaamista. Samalla päivitettiin kiinteistön ensiapuvälineistö. PuheeX-hanke on saatu päätökseen. Oppimistilojen toimintaohjeiden saavutettavuuteen liittyvä työ on aloitettu.
STRAT. TEEMA	2. Hyvinvoiva, motivoitunut ja osaava henkilöstö
TAVOITE	Valtakunnallisen esi- ja perusopetuksessa tarjottavan tuen uudistamisen vuoksi henkilöstön osaamista vahvistetaan opetussuunnitelman mukaisen tuen toteuttamiseen liittyen. Tavoitetta mitataan koulutusten määrällä sekä henkilöstön kokemuksilla oman osaamisen lisääntymisestä.
Toteuma	Henkilöstön koulutusta on valmisteltu uutta lukuvuotta varten.
STRAT. TEEMA	5. Monipuolinen koulutuksen keskus
TAVOITE	Päättötodistus jokaiselle perusopetuksen 9. luokkalaiselle: Huolehditään riittävästä tuesta, vahvistamalla myönteistä opiskeluilmapiiriä sekä kehittämällä joustavia ratkaisuja yhdessä perusopetuksen ja Nuorten Startin kanssa 17 vuotta täyttäneiden osalta päättötodistuksen saamiseksi.

Toteuma	Perusopetuksen päättövaiheen osalta joustavia ratkaisuja on toteutettu opintojen loppuun saattamiseksi.
STRAT. TEEMA	5. Monipuolinen koulutuksen keskus
TAVOITE	Laadukas ja monipuolinen lukiokoulutus: Huolehditaan kattavasta opintojaksotarjonnasta täydentämällä sitä myös etäopinnoilla sekä markkinoimalla edelleen vahvasti lukiokoulutusta ja erityisesti kaksoistutkinnon mahdollisuutta. Ylläpidetään yhteistyötä muun toisen asteen koulutuksen kanssa, hyödyntämällä lukion monipuolisia markkinointikanavia ja järjestämällä vierailuja oman ja naapurikuntien 8.-9. luokkalaisille.
Toteuma	Alkuvuodesta on järjestetty yhteishakuilta, jossa 9. luokkalaisten huoltajat olivat kutsuttuina ja jossa esiteltiin Parkanon lukiota, ammatillisia koulutuksia sekä kaksoistutkintoa. Ei raportoitavaa.

TOIMINTAYKSIKKÖ	Opistot
VASTUUHENKILÖ	Sivistysjohtaja Ville Paldanius
JAKSO	Osavuosisikatsaus 2025

TOIMINTAYKSIKÖN TOIMINNAN KUVAUS
Musiikkiopistossa järjestetään musiikin perusopintojen ja musiikin syventävien opintojen opetusta. Opisto on tarkoitettu pääsääntöisesti kouluikäisille nuorille. Opistossa on musiikkileikkikoulu pääsääntöisesti alle kouluikäisille lapsille Opistossa on myös yleinen osasto, jossa annetaan opetusta 18 vuotta täyttäneille sekä sellaisille henkilöille, jotka eivät jostain syystä voi opiskella opetussuunnitelman mukaisesti. Musiikkiopiston palvelut ostetaan Sastamalan koulutuskuntayhtymän Ylä-Satakunnan musiikkiopistolta. Vapaata sivistystyötä tarjoaa Parkanossa pääsääntöisesti Saskyn seudullinen kansalaisopisto, Petäjä-opisto. Parkanon kaupunki ostaa palveluita vuosittaisen sopimuksen mukaisesti. Tarjontaan kuuluu monipuolisesti taiteen, käsityön, musiikin ja liikunnan sekä kielten kursseja. Opinnot tarjotaan pääsääntöisesti aikuisille elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti. Petäjä-opisto asettaa toiminnalle omat tavoitteensa, ja niiden seurannan, mallinnuksensa mukaisesti. Tavoiteseuranta perustuu ylläpitäjäkuntien kanssa käytyihin vuosittaisiin neuvotteluihin.
TOIMINTAKERTOMUS
-

HENKILÖSTÖ
-

TOIMINTAYKSIKÖN TAVOITTEET	
STRAT. TEEMA	Valitse kohde.
TAVOITE	

TOIMINTAYKSIKKÖ	Vapaa-aika-, kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalvelut
VASTUUHENKILÖ	Vapaa-aikatoimen ohjaaja/lähiesihenkilö Elisa Vahosalmi
JAKSO	Osavuosikatsaus 2025

TOIMINTAYKSIKÖN TOIMINNAN KUVAUS

Kulttuuripalveluiden tavoitteena on aktiivisesti ylläpitää ja kehittää kaikkien kuntalaisten kulttuuripalveluja sekä osallistaa kuntalaisia mukaan kulttuurin tuottamiseen. Hyvinvointia edistävien kulttuuripalvelujen tuottamisessa ylläpidetään ja kehitetään hyvää yhteistyötä paikallisten, alueellisten sekä valtakunnallisten kulttuuritoimijoiden kanssa.

Nuorisopalvelujen tehtävänä on nuorten osallisuuden ja osallistumisen lisääminen sekä sosiaalinen vahvistaminen yksilö- ja ryhmätoiminnan myötä. Tavoitteena on tukea nuorten hyvinvointia, kehittää toimintamahdollisuuksia, kannustaa päihteettömään toimintaan sekä tukea nuorten kokonaisvaltaista kasvua kohti aikuisikää ja kiinnittymistä yhteiskunnan jäseneksi.

Toimintamuotoina ovat nuorisotilatoiminta, nuorisovaltuusto, koulunuorisotyö, etsivä nuorisotyö, nuorten työpajatoiminta, jalkautuva nuorisotyö, tapahtumat ja matkat.

Liikuntapalvelujen tehtävänä on tuottaa ja koordinoita monipuolisia ja laadukkaita liikunta- ja vapaa-ajan palveluja sekä ylläpitää liikuntapaikkoja. Liikuntapaikkojen hoitajat vastaavat asianmukaisista liikuntapaikoista (urheilutalo, kentät, huoltorakennukset, kuntoradat, vaellusreitit, uima- ja kyläpaikat, jäähalli, valvonta ja kalusto). Liikuntapalvelut toteuttavat tehtäviään laajan yhteistyöverkoston kanssa. Liikuntapalvelut vastaavat liikuntatoiminnan kehittämisestä organisoimalla toimivan urheiluseuraverkoston, tiedottamalla erilaisista liikuntatoiminnoista sekä luomalla toimivat puitteet yhteistyössä teknisen toimialan kanssa liikunnan harrastamiselle.

TOIMINTAKERTOMUS

NUPS-prosessin yhteydessä käynnistettiin myös nuorisotyön arviointi, ensimmäinen arviointi tehtiin 6.2.2025. Nuorisopalvelut organisoivat myös Voimavaroja vanhemmuuteen -tilaisuuden 5.-9.-luokkalaisten huoltajille 26.3.2025, joka striimattiin ja tallennettiin YouTube-kanavalle. Nuorisopalvelut ovat jalkautuneet nuorten pariin viikonloppuisin ja erilaisissa tapahtumissa, mm. Päättärit ja Mirable Fest. Jalkautumisiin on koulutettu ja otettu mukaan myös vapaaehtoisia vanhempia.

Liikuntapalveluiden Liikkuva Parkano -konsepti on tarjonnut koko alkuvuoden erilaisia maksuttomia lajikokeiluja, tapahtumia sekä omakustanteisia pelireissuja kuntalaisille. Kesäkuussa toteutettiin seurojen kanssa yhteistyössä 1.-6. -luokkalaisten liikuntaleiri. Lisäksi toteutettiin myös uimakoulu Kankaanpään uimahallissa.

Kesällä toteutettiin ITE ja aika -näyttely 1.6. alkaen yhteistyössä Maaseudun Sivistysliiton kanssa.

HENKILÖSTÖ
• Vapaa-aikatoimen ohjaaja / lähiesihenkilö • Nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja • Etsivä nuorisotyöntekijä (hankerahoitus) • Nuorten starttiohjaaja (hankerahoitus) • Koulunuorisotyöntekijä (hankerahoitus, määräaikainen) • Nuorisotilaohjaaja (4 h / vko, määräaikainen) • Liikunnanohjaaja (4 h / vko, määräaikainen) • Liikuntapaikkojen hoitajat, 3 hlöä

TOIMINTAYKSIKÖN TAVOITTEET	
STRAT. TEEMA	4. Yhteistyön ja verkostojen kehittäminen
TAVOITE	Hyödynnetään ja kehitetään kulttuuriparlamentin toimintaa kulttuurikenttää palvelevaksi toimielimeksi. Kootaan yhteen paikalliset kulttuurialan toimijat ja kehitetään yhteistyötä niin, että kulttuurikenttä on aktiivinen erilaisista sopeutuksista huolimatta.
Toteuma	Alkuvuodesta toteutettiin kulttuurikysely yhteistyössä kirjaston kanssa ja järjestettiin Keskustelua kulttuurista –tilaisuus 19.3., johon kutsuttiin kaikkia kulttuurikentän toimijoita sekä kulttuurista kiinnostuneita. Sekä kyselyssä että tilaisuudessa markkinoitiin kulttuuriparlamentin toimintaa sekä mietittiin yhteistyö- ja kehittämismahdollisuuksia kulttuurin kentällä. Kaudella 4-6 ei toimenpiteitä.
STRAT. TEEMA	1. Hyvinvoiva ja osallistuva parkanolainen
TAVOITE	Parkan kaupungin nuorisopalveluiden laatima nuorisotyön perussuunnitelma (NUPS) jalkautetaan nuorisotyöhön sekä monialaiseen yhteistyöhön. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman valmistuttua se viedään päätöksentekoon sekä jalkautetaan lasten ja nuorten parissa toimivien tahojen käyttöön.
Toteuma	Parkan nuorisotyön perussuunnitelma (NUPS) otettiin käyttöön 1.2.2025 ja vapaa-aikatoimen ohjaaja on esitellyt suunnitelmaa eri toimielimille. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa varten on tehty perheille suunnattu hyvinvointikysely keväällä 2025, jonka kautta perheet pääsevät vaikuttamaan suunnitelman laadintaan. Kaudella 4-6 ei toimenpiteitä.
STRAT. TEEMA	6. Houkutteleva lähimatkailun ja vapaa-ajan asumisen kohde
TAVOITE	Kehitetään ja ylläpidetään Geopark-kohteita ja olemassa olevia ulkoilu- ja lähivirkistysalueita sekä lähiluontoa resurssien mukaan. Alkkianvuoren retkeilyinfraa kehitetään resurssien mukaan yhdeksi toimivaksi tuotteistetuksi Geopark-kokonaisuudeksi. Kaitojenvetten

	Geopark-kohteen kehittäminen ja ylläpito, Paroonin taival – raiteilta reitille –kokonaisuuden suunnittelu sekä Kallion luontopolun tilan päivittäminen.
Toteuma	Alkkianvuoren retkeilyalueelle on viety talviaikana pitkospuita sekä siltatarvikkeita kevään ja kesän rakennusurakkaa varten. Pitkokset ja sillat rakennettiin keväällä yhteistyössä Karvian yhteistyökumppaneiden kanssa. Alkkianlammen saunakämpälle laadittiin toukokuussa vuokrausehdot ja -ohjeet ja kämppä saatettiin vuokrauskäyttöön kesäkuun alussa. Pirkan taipaleesta (Paroonin taival) on laadittu ulkoilureittisuunnitelma, joka esiteltiin kaupunginhallitukselle 31.3.2025. Ulkoilureittisuunnitelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 28.4.2025 ja se on nähtävillä 27.5.-11.6.2025 välisenä aikana. Määräaikaan mennessä ei tullut yhtään muistutusta. Eri Geopark –kohteita yhdistelevä maasto- ja gravelpyöräreitistöhanke lähetettiin eteenpäin TEM:lle helmikuussa 2025 ja siihen toivotaan ministeriöltä myönteistä päätöstä. Hanke sai maaliskuussa myönteisen päätöksen, jonka jälkeen koottiin yhteen liikuntapalveluiden ja teknisen toimen yhteinen kehittämisryhmä, joka aloitti hankkeen toteuttamisen. Kesällä kartoitettiin mm. rautatieaseman ja keskustan välisen yhteyden rakentamistoimenpiteitä sekä jo poljettuja reitistöjä.

TOIMINTAYKSIKKÖ	Kirjastopalvelut
VASTUUHENKILÖ	Kirjastonjohtaja Suvi Oksanen-Baker
JAKSO	Osavuosisikatsaus 2025

TOIMINTAYKSIKÖN TOIMINNAN KUVAUS
Kaupunginkirjasto tarjoaa kirjastopalveluita tasapuolisesti kaikenikäisille kuntalaisille. Kirjaston asiakkaiden käytettävissä on monipuolinen ja uusiutuva aineisto, ohjausta tietopalveluissa, tilat oppimiseen ja harrastamiseen sekä ammattitaitoinen henkilökunta. Kirjasto edistää kansalaisten lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa iästä riippumatta, sekä tarjoaa yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin. E-aineistoja tarjotaan valtakunnallisesti Kansalliskirjaston ylläpitämän E-kirjaston avulla.
TOIMINTAKERTOMUS
Vuoden alusta kirjastossa alkoi kokoontua kehitysvammaisten senioriryhmä. Kirjastossa järjestettiin muun muassa aluevaalitalaisuus, ystävänpäivän tapahtuma, kierrätyspäivä sekä yhdistysilta maahanmuuttajille. Maaliskuussa vietettiin Kirjaston päivänä Keskustelua kulttuurista –keskustelutilaisuus, joka järjestettiin vapaa-aikatoimen kanssa, ja jossa käytiin läpi myös kulttuurikyselyn tuloksia. Jokavuotinen, suosittu Korsukuoron yhteislaulutilaisuus pidettiin myös maaliskuussa. Paljon muitakin tapahtumia järjestettiin ja julkaistiin Parkanon kirjaston uusi lukuhaaste. Kevään kirjastovierailija saatiin järjestymään Aluehallintoviraston hankkeen avulla. Esiintymässä oli Paleface ja tapahtumassa oli hyvin väkeä paikalla. Vieras tapasi myös nuorten lukupiirin jäsenet ennen illan tapahtumaa. Musiikkiopiston vappukonsertti sai kirjaston täyteen ihmisiä. Varattavat tilat ovat aktiivisessa käytössä. Kesän ajan Elämystilassa toimii kirjaston poistomyymälä.

HENKILÖSTÖ
1 kirjastonjohtaja, 1 kirjastovirkailija, 1 Informaatikko, 1 kirjastonhoitaja

TOIMINTAYKSIKÖN TAVOITTEET	
STRAT. TEEMA	1. Hyvinvoiva ja osallistuva parkanolainen
TAVOITE	- Edistetään lukemista ja kirjallisuutta. - Tarjotaan tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan - Tarjotaan tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan - Edistetään yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua - Aluehallintoviraston hankkeiden myötä kehitetään nuorten kirjastotyötä sekä kirjaston digineuvontaa
Toteuma	Kirjastossa panostetaan laadukkaisiin kirjastopalveluihin ja toteutetaan lainmukaista tehtävää parhaan mukaan yleisten kirjastojen laatusuosituksen mitoitukseen nähden alimitoitettulla henkilöstöllä. Kirjaston kävijätilastot ovat kasvaneet edellisestä vuodesta suuresti. Tilat ovat aktiivisella käytöllä.

STRAT. TEEMA	2. Hyvinvoiva, motivoitunut ja osaava henkilöstö
TAVOITE	- Koulutuksia ympäri vuoden tarjolla, henkilökunta osallistuu yhteen tai useampaan omaa työtä kehittävään koulutukseen - Työyhteisön kehittäminen
Toteuma	Työntekijät osallistuvat kukin johonkin koulutukseen tai useampaan. Tarjolla on paljon alan webinaareja. Suurin osa työntekijöistä on kouluttautunut vuoden ensimmäisellä jaksolla. Työyhteisöä on kehitetty parempaan suuntaan, toimintamallit ovat selkeytyneet. Toisaalta työtehtävät ovat lisääntyneet, kun toisen kirjastovirkailijan täyttölupaa ei myönnetty. Kirjaston työntekijät tutustuivat lähialueen kirjastojen toimintakulttuureihin sekä käytäntöihin. Tutustuminen antoi työhön paljon uusia ideoita. Webinaareihin ja koulutuksiin on osallistuttu.
STRAT. TEEMA	4. Yhteistyön ja verkostojen kehittäminen
TAVOITE	- Kouluyhteistyö - suunnitelman saattaminen valmiiksi - Jatkuva yhteistyö seurojen ja yhdistysten kanssa, kehitetään Elämystilan käyttöä
Toteuma	Kouluyhteistyö jatkuu, suunnitelma on epävirallinen. Tavoitteena on saada se koulun kanssa vahvistettua. Muiden tahojen kanssa yhteistyö on hyvin aktiivista. Kirjasto on lisännyt yhteistyötä myös kaupungin muiden yksiköiden kanssa.

TOIMINTAYKSIKKÖ	Hyvinvointityö
VASTUUHENKILÖ	Vapaa-aikatoimen ohjaaja/lähiesihenkilö Elisa Vahosalmi
JAKSO	Osavuosisikatsaus 2025

TOIMINTAYKSIKÖN TOIMINNAN KUVAUS
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä. Sen tavoitteena on lisätä kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä, ehkäistä sairauksia ja syrjäytymistä ja vahvistaa osallisuutta. Kunnan tehtävänä on seurata asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä eri väestöryhmissä. Hyvinvoinnille asetetut painopisteet, tavoitteet ja toimenpiteet tukevat kaupungin strategisista tavoitteista. Toimenpiteitä seurataan ja niistä raportoidaan valtuustolle vuosittain. Lisäksi kerran valtuustokaudessa valmistellaan laajempi hyvinvointikertomus. Hyvinvointia ja terveyttä edistetään kaikilla kunnan toimialoilla ja moniammatillisella yhteistyöllä.
TOIMINTAKERTOMUS
Hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen toimenpiteitä on viety eteenpäin työryhmien, verkostojen avulla sekä yhdyspinnoilla hyvinvointialueella moniammatillisesti. Hyvinvoinnin ryhmä on kokoontunut ja katsonut ajankohtaisen hyte-tilanteen, lapsiasianneuvosto, vanhus- ja vammaisneuvostot ovat kokoontuneet, samoin liikennetyöryhmä. Paikallinen perhekeskusohjausryhmä on kokoontunut tammikuussa. Ennaltaehkäisevää päihdetyötä on kehitetty yhdessä Kihniön, Ikaalisten ja Hämeenkyrön ept-koordinaattorien sekä hyvinvointialueen kanssa. Väkivallan ehkäisy verkoston kautta on jalkautettu yhteisiä toimintaohjeita. Lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa laadittu. 17.4.2025 Lääkäri Atte esiintyi Kaarnassa 16.5.2025. Pirhan ja kuntien yhteinen Hyte-neuvottelupäivä osallistui sivistysjohtaja, talous- ja hallintopäällikkö sekä hyvinvointikoordinaattori. Yhdistetty Vanhus- ja vammaisneuvosto toimintasääntö laadittu kesäkuussa.

HENKILÖSTÖ
Hyvinvointikoordinaattori (40%)

TOIMINTAYKSIKÖN TAVOITTEET	
STRAT. TEEMA	1. Hyvinvoiva ja osallistuva parkanolainen
TAVOITE	Tuetaan liikkuvaa ja aktiivista elämäntapaa, edistetään terveellisiä elintapoja ja tuetaan mielen hyvinvointia ja osallistutaan paikallisen perhekeskustoimintamallin- ja verkoston kehittämiseen perheiden hyvinvoinnin tueksi.
Toteuma	Jaettu tietoa hyvinvointialueen ja Pirhan yhteisestä “Hyvinvointia elintavoilla” sivustosta. Parkano-Kihniö perhekeskusohjausryhmä on kokoontunut tammikuussa, osallistuttu maakunnalliseen ohjausryhmään sekä läntisen alueen koordinaatioryhmään. Näistä viety tietoa oppilashuollonryhmiin, nuorisotiimille, ohjaamo-toimintaan. Keskusteltu eri tahojen kanssa Move-tuloksista ja

	liikkumattomuudesta. Aloitettu suunnitella soveltaa liikuntaa erityisryhmille. Talviliikuntakampanja käynnissä. Järjestetty ikääntyville ravitsemusluento lähitorille. Virkeät Ikämiehet -konsepti aloittanut Nääsville ry:stä toiminnan Setlementin kanssa. Haastepyöräilykampanja toteutettu. Lisäksi oltu mukana 7.- ja 9. - luokkalaisten hyvinvointimessuilla, joissa esiteltiin terveellisiä elintapoja sekä erilaisia harrastusmahdollisuuksia.
--	--

STRAT. TEEMA	1. Hyvinvoiva ja osallistuva parkanolainen
TAVOITE	Vahvistetaan kuntalaisten osallisuuden kokemusta eri menetelmillä, kehitetään arvostavan ja osallistavan kohtaamisen tapoja.
Toteuma	Kulttuurihyvinvointia esittelevä tilaisuus kirjastossa. Kaudella 4-6 ei toimenpiteitä.

STRAT. TEEMA	1. Hyvinvoiva ja osallistuva parkanolainen
TAVOITE	Turvallisen elinympäristön kehittäminen, ennaltaehkäisevän päihdetyön rakenteiden luominen ja menetelmien käyttöönotto sekä lisätään kuntalaisten arjen turvallisuustaitoja.
Toteuma	Pysy pystyssä-kampanjasta viestitty, kaatumisen ehkäisyn tärkeydestä eri tilaisuuksissa, ennaltaehkäisevän päihdetyön verkostoon osallistuttu, naapurikuntien ja hyvinvointialueen kanssa kehittämistyötä yhdessä luomalla mm. yhteinen vuosikello, aloittamalla alueen Pakka-toimintaa. Väkivallan ehkäisyn toimintatavoista jaettu tietoa. Vanhus- ja vammaisneuvosto sai vieraita 13.5.2025 Hämeenkyrön vanhus- ja vammaisneuvostosta, keskustelu yhteisistä elinympäristö teemoista

TOIMINTAYKSIKKÖ	Ruokapalvelut
VASTUUHENKILÖ	Ravitsemispäällikkö Sanna-Liisa Törmä
JAKSO	Osavuosisikatsaus 2025

TOIMINTAYKSIKÖN TOIMINNAN KUVAUS
Kouluruokailussa tehtävänä on tarjota jokaiselle koululaiselle maksuton ravitsemuksellisesti oikein koottu ateria. Samalla tuetaan oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä sekä opiskelukykyä ja ruokaosaamista. Kouluruokailu toteutetaan tarkoituksen mukaisesti järjestettynä ja ohjattuna. Kouluruokailussa otetaan huomioon ruokailun terveydellinen, sosiaalinen ja kulttuurinen merkitys. Parkanon yhtenäiskoulussa tarjotaan 1-9 luokkalaisille maksuton aamupala. Maksuton aamupala on ollut Parkanon kaupungin palvelu, jonka katsotaan tukevan lasten ja perheiden hyvinvointia. Kaarnassa toimii 1-2 luokkalaisten aamu- ja iltapäivätoiminta. Heille tuotetaan aamupala ja välipala heidän tarpeidensa ja ravitsemussuositusten mukaisesti. Lasten ruokailu varhaiskasvatuksessa tarjotaan jokaiselle lapselle hänen tarpeidensa mukaisesti. Lukiolaisille tarjotaan mahdollisuus osallistua heille järjestettyyn maksulliseen välipalaan. Välipalaa toteutetaan yhdessä oppilaskunnan kanssa.
TOIMINTAKERTOMUS
Elintarvikealaan liittyvät lakot ovat alkuvuodesta työllistäneet raaka-aineiden hankinnoissa tavanomaista enemmän ja hankintoja on pitänyt tehdä jo 3 viikkoakin etukäteen. Ruokapalvelussa on ollut sijaisista suuri pula. Työtä on tehty välillä todella pienellä henkilöstöllä. Keittiöillä on ollut ennalta arvaamattomia pitkiäkin poissaoloja. Poissaolot ovat kaudella 4-6 edelleen keittiön ongelmana ja sijaisten puute. Harkitaan Kuntarekryyn sijaispankin avaamista, josta voitaisiin saada helpotusta henkilöstö pulaan.

HENKILÖSTÖ
Ravitsemispäällikkö, kokit ja ruokapalvelutyöntekijät. (10 henkilöä) Kaarnan keittiöllä: Ruokapalvelutyöntekijöitä 5 kpl Lystinmäen keittiö: Kokki ja ruokapalvelutyöntekijä. Kuttikallion keittiö: Kokki ja ruokapalvelutyöntekijä.

TOIMINTAYKSIKÖN TAVOITTEET	
STRAT. TEEMA	1. Hyvinvoiva ja osallistuva parkanolainen
TAVOITE	Tarjotaan monipuolista ja ravitsevaa ruokaa ja aamupalaa niin koululaisille kuin varhaiskasvatuksen väelle.
Toteuma	Ruoan menekki on lisääntynyt huomattavasti, sekä koulussa, että päiväkodeissa. Lisäksi Kaarnassa aamupalan käyttö on lisääntynyt.

	Tämä on todettu sillä, että ruokien raaka-aineita menee entiseen verrattuna 1/3 enemmän ja biojäte määrä on pysynyt hyvin vähäisenä.
STRAT. TEEMA	11. Kestävästi kehittyvä
TAVOITE	Tehdään yhteistyötä koulun henkilöstön kanssa, jolla pyritään saamaan kaikki koululaiset varsinkin yläasteikäiset käymään kouluruokailussa. (mittarina Kaarnan koulukysely)
Toteuma	On aloitettu tarjoamaan vaihtoehtoruokaa tiettyjen ruokien rinnalla esim. hernekeitto ja puuropäivinä on toisena ruoka vaihtoehtona tarjottu kasvissosekeitto. Tällä on ollut myönteinen vastaanotto. Vaihtoehtoruoka on saanut hyvän vastaanoton. Vaihtoehtoruokaa on tarjottu myös lindströminpihvien kanssa, joka on ollut jauhelihapihvi. Suunnitellaan aloittamaan syksyllä ruokaraati. Suunnittelussa aloittaa syksyllä yhteistyössä eri luokka-asteiden kanssa aloittaa erilaiset juhla- ja teemapäivät. Suunnittelu tapahtuisi luokka-asteittain, joille annetaan ennalta määrätty juhlapäivä /teemapäivä esim. Itsenäisyyspäivä. Oppilaat saavat suunnitella päivän tarjottavat ja koristelut opettajan ja keittiö väen kanssa, ja olla toteutuksessa mukana.

